

ПРЕЛОМЪ

МЕСЕЧНО ИЗДАНИЕ НА ИДЕЙНОТО РЪКОВОДСТВО НА СЪЮЗА НА МЛАДЕЖКИТЕ НАЦИОНАЛИСТИЧЕСКИ ЛЕГИОНИ (С. М. Н. Л.)

ТАЗИ КНИЖКА СЪДЪРЖА:

1. България е въ опасность!
2. Дороланого — инж. П. Куртевъ
3. Аграрната политика на фашистите — Ив. х. Желѣзковъ.
4. Стопанската криза и България — К. Боголюбовъ,
5. Пѣтя на българската младеж — Камень Николовъ.
6. Национализмътъ въ училището и нашето учителство — Ст. Жековъ.
7. Презъ крайчеца на завесата — Бранникъ.
8. Вътрешенъ прегледъ
9. Външенъ прегледъ

Редакция и администр. — Хр. Дановъ, 7 Варна
Отдѣленъ брой 4 лв. Год: абонаменти 40 лв.

НОВО!

НОВО!

Поканватъ се почит. гражданство, студенти, учащата се младежъ и гости на **ВАРНА** да посетятъ новооткритиятъ **Вегетариански ресторантъ, млѣнарница и баничарница**

„ПРИРОДА“

ул. „6 септемврий“ № 30, срещу Данаилъ Мановъ

При идеална чистота, уютна и свѣтла обстановка, добра мобилировка, вежливост и учтивъ прислуга, много вкусни и питателни ястия, при съвършено ниски цени, ще извършите най-важната функция за подържане на живота

храненито!

Тамъ се готви отъ **СПЕЦИАЛИСТЪ** вегетариански готвачъ съ най чисти масла каквито сж вписани въ листа за ястията. Нѣма заблуждение. Презъ целия день се сервиратъ разни яйчни и млѣчни закуски. Всѣка сутринъ се сервира: баница, топло млѣко и разни чайове.

Цени на ястията отъ 3 лв. до 9 лв. голѣма порция.

Посетете и ще се увѣрите!

ПРЕЛОМЪ

МЕСЕЧНО СПИСАНИЕ НА ИДЕЙНОТО РУКОВОДСТВО НА С. М. Н. Л.

Книга 2.	Редактира комитетът	гл. ред. Ив. х. Желъзковъ	Год. 1.
ВЪРНА, ФЕВРУАРИЙ 1933 Г.			

БЪЛГАРИЯ Е ВЪ ОПАСТНОСТЪ!

Твърдо и решително, както нѣкога предъ Чаталжа и Добро поле, сигнализътъ на запасното войнство трѣби тревога:

България е въ опасностъ!

Не празенъ партизански шумъ, а една достовѣрна и загрижена констатация на днешното положение, звучи въ тоя зовъ на запасното войнство.

Да привеждаме примѣри за достовѣрността на тая констатация смѣтаме за излишно. Ние много преди запасното войнство сме надали тревожния сигналъ. Време за умувания и компромиси нѣма. Веднажъ направена констатацията необходимо е незабавно да се действа и то смѣло и самоотвержено.

Всѣка пропусната минута е плюсъ въ ржцетъ на противника, а днешната властъ му даде вече достатъчно много, за да нѣма нужда да му се даватъ нови.

Преживѣваме върховни моменти за съществуването на катол държава и народъ, а това налага повече бдителностъ, отколкото всѣки другъ пътъ, отъ страна на всички добри български синове, които сж дали клетва за вѣрностъ на Царъ и Родина.

Всички трѣбва да се проникнатъ отъ напѣтственитѣ слова

на запасното войнство и да положатъ максимумъ усилия за извеждането държавниятъ корабъ на спасителния брѣгъ.

Гиганската борба за спасяването на българската държава отпочва. Въ тая борба българската националистическа младежъ застава въ челнитѣ колони на фронта на държавата. Рамо до рамо съ бойцитѣ отъ фронта тя ще жертвува себе си за да прибъдне, чрезъ нейната жертва, българската държава.

Тревожниятъ викъ на запасното войнство прекоси четиритѣ краища на нашата мила Родина и намѣри откликъ въ крехкитѣ души на младитѣ националисти, които, съ оборено чело, сериозно замислени за утрешния день повтарятъ:

България е въ опасностъ!

Тръбата на запасното войнство още свири тревога! Чувате ли нейния зовъ стари и млади войни? . . .

Бждете готови! . . .

Бждете на шрекъ! . . .

Може би скоро, обстоятелствата ще се стечатъ така, че ще заставятъ сигнализата да зазвучи „Атака“.

Затова! . . . Всички по мѣстата си

България е въ опасностъ!

ВЖТРЕШЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ.

Радостта въ двореца. На 13 м. м. въ Софийския дворецъ Н. Ц. В. Царица Йоанна доби първото си чедо малката княгиня Мария Луиза. Радостната вестъ излетя отъ двореца и бързо се разнесе изъ цѣлата страна и угрѣ, макаръ и за малко, замръзналото сърдце на българина. Паметни ще останатъ въ историята ни възторженитѣ и непринудени овации на столичани по тоя поводъ. Тѣ красноречиво доказаха, че връзката между Короната и народа е една отъ най-здравитѣ и че въ върховни и решителни моменти Монарха може да се оплани на своя народъ.

Амнистията. Рождението на княгиня Мария-Луиза бѣ ознаменувано съ единъ голѣмъ човеколюбивъ актъ извършенъ отъ Н. Величество — подписването на амнистията. Ние по начало не сме противъ опрощенията, обаче, когато тѣ станатъ система, както сж станали вече у насъ, за насърчение на престѣпността, съ тѣхъ трѣбва да се ликвидира веднѣжъ за винаги.

Убийствата. Резултатъ на тая, съ години насаждана, политика сж масовитѣ политически и криминални убийства у насъ. Не минава седмица въ течение на която да не прочетемъ, че е падналъ жертва, на вражеска престѣпна ржка, нѣ-

кой голѣмъ български синъ. Вчера — Симеонъ Евтимовъ, днесъ — Мане Накашевъ, утрѣ — ? ... Утрѣ кой знае надъ коя ли замислена за изхода отъ днешното положение глава дебне призрака на смъртта.

Овчедушие. А какво прави българската властъ за да пресуши корена, на тия убиващи престижа на нацията ни, братоубийства? Тя протестира и апелира?!

Това тя върши вече години наредъ, та струва ни се, излишно бѣ и г. Малиновъ, отъ висотата на положението, което заема, да подлага на присмѣхъ държавната властъ, дигаща немощно ржце, не можеща да се справи съ престѣпниците, които министра на полицията се мжчи по законодателенъ редъ да насърчи чрезъ внесения отъ него

законопроектъ за насърчаване на престѣпността, който вече мина на I-во четене. Ние не можемъ да намѣримъ по подходяще име за Гиргиновия законопроектъ отъ това, което току-що му дадохме — защото действително съ него той може да сплаши и обезоружи само почитащитѣ закона български граждани, а другитѣ, срещу които ужъ е създаденъ? — Ще се ширатъ на свобода понеже нѣма вече отъ какво да се стрѣснатъ.

ВЪНШЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ.

Хитлеризма се пробужда. Следъ изборитѣ отъ 6 ноемврий националъ-социалиститѣ въ Германия се намираха въ положението на единъ времененъ застой, който противницитѣ на националъ-социализма провъзгласиха като начало на залѣза на хитлеризма. Радостта на последнитѣ, обаче, бѣ кратковременна. Отъ 15.I. следъ блѣскаво изнесената побѣда въ Липе, германския националъ социализмъ получи новъ тласъкъ. Следъ узнаването на резултата отъ изборитѣ въ Липе Адолфъ Хитлеръ е направилъ изявления въ които между другото казва:

„Днешното имперско правителство не ще достигне своитѣ цели. (Б. Р. да разори хитлеризма) То ще загине, а националъ социализма ще живѣе“

Фонъ—Шлайхеръ подалъ оставка. Предсказанията на Хитлера се сбъднаха. г. фонъ Шлайхеръ, следъ като се убедилъ, че не ще може да разстрои хитлеризма, на 28.I. поднесълъ оставка на кабинета. Новово на политическата сцена въ Германия се появи г. фонъ Папенъ, който бѣ натоваренъ отъ председателя на Райха да сондира възможноститѣ за образуване на кабинета.

Хитлеръ — канцлеръ. Въ резултатъ на воденитѣ преговори председателя на Райха натовари г. Хитлеръ да образува новиятъ кабинетъ. Тоя последниятъ е съставенъ при вице-консулството на г. фонъ Папенъ и тѣсното сѣтрудничество и участие на Дойчъ-националитѣ и

баварската народна партия.

Възторга. Само два часа следъ образуването на кабинета хитлеровитѣ щурмови групи и стоманенитѣ шлемове сж направили импозантна манифестация въ честъ на г. фонъ Хинденбургъ, която по своята грандиозност може да се сравнява само съ непренудения народенъ възторгъ отъ юли 1914 г.

Една истина. Римскиятъ кореспондентъ на в. „Македония“ е ималъ случая да изслуша мнението на Д-ръ Бенедето Фери за Македония. Следъ многото хубави неща, които е казалъ, г. Д-ръ Фери завършилъ съ следнитѣ знаменителни думи:

„Миръ единъ день Европа ще даде на Македония — това ще бжде, защото трѣбва да бжде. Ние италиянцитѣ най-добре знаемъ, че националното чувство не се удавя въ кръвта на убийствата, не се задушава съ вжжето на бесилката. Разстрелванията не могатъ да убиятъ това, което не умира.“

Кръвъ и сълзи, ужаси и неописуеми страдания — ето героичната вѣковна история на македонския народъ, който се бори само за своята свобода. Този народъ наброява жертвитѣ, които е готовъ да даде, по числото на всички живи македонци. Какъ би могло победата да не бжде негова? Ако нѣкой се съмнява въ това, съмнява се и въ правдата, и въ сжществуването на самия Богъ“.

DOPO LAVORO*)

Инж. П. Куртевъ

Следъ въвеждане на осемъ часовия работенъ день, организирането свободното време на работниците стана възпитателенъ и общественъ въпросъ отъ първостепенно значение за бъдещето на работническата класа.

И наистина, реформата за намаление на работния день, безъ рационализиране на свободното време, можеше да тласне работниците по пътя на развълеченията и порока, да се отрази пагубно за културния и социаленъ подемъ на работническото.

Социалното движение за организиране на свободното работно време въ различните индустриални страни е взело най-разнообразни форми.

Отъ особено значение за Англия въ това отношение е дейността на следните организации: J. M. C. A. и J. W. C. A. (Младежки християнски дружества за момчета и момичета) съ разклонения въ всички страни, които говорятъ английски езикъ University Extension, която устройва народни училища и университети, конферанси и радиосказки; National Federation of Women Institutes и Village Drama Society, които несаждатъ култура, спортъ и театрални изкуства всрѣдъ маситѣ; Industrial Welfare и Welfare Workers, които си поставятъ за целъ да повдигнатъ благосъстоянието

на заетитѣ въ индустрията работници и подготвятъ директори за социалните служби.

Общинските управления въ Германия, загрижени за образованието на маситѣ сж създали библиотеки при всички градски и селски читални. Въ това направление работи и Gesellschaft für Volksbildung. Reichsverband der Kleingartenvereine Deutschlands насърчава дейността на детските градини. Не по-малка културна дейностъ развиватъ и организациитѣ при индустриалните предприятия на Крупъ и Gesellkjrchener B.A.G.

Въ Франция la Ligue française d'enseignement, la Société nationale des conféranse, la Société Franklin основаватъ библиотеки, la Ligue française du coin de terre et du foyer насърчава култивирането на зеленчуковитѣ градини. Голѣма общественна дейностъ развива и la Comité des Forges de France. La Commission provinciale des loisirs въ Белгия финансово подпомогната отъ заинтересованитѣ общини учредява библиотеки, оркестри, певчески дружества, професионални курсове, научни кина, спортни организации и поощрява обработването на зеленчуковитѣ градини.

Кантоналните управления на Швейцария отпущатъ помѣщения и игрища на работниците, субсидиратъ постройката на работнически жилища. Schweizer Verband Volksdienst основава библиотеки, организира конферанси, научни кина, любителски

Данните на настоящия трудъ сж зети отъ статията на S. Cacciola (Annuaire 1929).

кина, театрални дружества и литературни продукции. „Bibliothèque pour tous“ разпраща въ странство цѣли каси книги съ най-разнообразно съдържание. La Commission centrale suisse d'éducation ouvrière (Schweizerischer Arbeiterbildungsausschluss) подпомага работническитѣ сдружения и синдикати въ просвѣтната имъ и артистическа дейностъ и организира научни пжтувания въ чужбина за своитѣ членове.

Други по-важни организации въ Европа сж: Федерацията на гимнастическитѣ дружества на соколитѣ въ Чехославия, Volk-bildungsverein въ Австрия, Народното сдружение за култура въ Швейцария, Работническото спортно сдружение въ Финландия, Данската фидерация на библиотекитѣ.

Въ Италия още отъ втората половина на XIX вѣкъ при голѣмитѣ индустриални предприятия сжществуватъ подобни организации, които разполагатъ съ библиотеки, кооперативни магазини за хранителни припаси, професионални училища, зеленчукови градини, покрити мѣста за разходки. Дейността на тѣзи организации бѣше, обаче, изолирана и зависима отъ личнитѣ симпатии на господаритѣ.

Въ 1919 год. въ Римъ бѣ учредено специално бюро за пропаганда на подобни инициативи и основаване на доплавористки кржжочи и групи. По късно, функциитѣ на това бюро бѣха абсорбирани отъ синдикалнитѣ сдружения.

Въ 1925 год. различнитѣ кржжочи и групи бѣха обединени въ една официална централна

организация — Dopolavogo*), на дейността на която се придаде националенъ характеръ.

Въ 1927 год. Хартата на труда възложи на професионалнитѣ сдружения да подпомагатъ дейността на Dopolavogo.

Контролтъ, който държавата упражнява върху това движение придава на Dopolavogo публиченъ характеръ.

Dopolavogo не ограничава своята дейностъ, обаче, въ възпитателнитѣ и културни рамки на организациитѣ отъ другитѣ страни. За италиянската работническа класа това движение съставлява една социална реформа, която иска да засегне цѣлия извънработенъ день на работника и семейството му, неговата храна и жилище даже.

Въ централистичниятъ, официаленъ, публиченъ, националенъ характеръ на Dopolavogo се проявя самобитността на тази реформа, която почива на принципитѣ за сътрудничеството на класитѣ, хармонията между господори и работници, придаване еднакво обществено значение на различнитѣ фактори на производството, смекчаване на социалното неравенство, обезпечаване благосъстоянието на работниците и повишаване на социалното имъ равнище.

Дейността на Dopolavogo не бива, следователно, да се разглежда изолирано и да се откъсва отъ цѣлата система на законодателни мѣрки, които си поставятъ за цель да обновятъ капиталистическия свѣтъ и у-

*) Буквално „Dopolavogo“ значи „следъ работа“.

чредятъ корпоративната държава.

Управлението на Dopolavogo е повърлено на единъ извънреденъ комисаръ, изпълнителния органъ, на който е централната дирекция на този институтъ. Централната дирекция има три служби: 1) администрация (администрация; иматрикулация и картотекиране; статистика); 2) инспекторатъ и 3) техническа служба съ следнитъ комисии: а) за физическо възпитание (италианска федерация за екскурзионизмъ; централна спортна комисия); б) за артистическо възпитание (любителски театрални дружества; музика; научни кина; радио); в) за образование (популярна култура; професионално образование); г) за подпомагане (обществено подпомагане; хигиено-санитарно подпомагане); д) за пропаганда и е) за пресата.

Мѣстнитъ организации се председателствуватъ отъ секретаря на партията, подпомогнатъ отъ единъ дирекционенъ комитетъ и технически комисии.

Териториятъ на провинциитъ*), ако е необходимо се раздѣлятъ на зони. Комисариата на известна зона подпомага и контролира дейността на комуналитъ организации. Право на членство, обаче, иматъ и други мѣстни културни и спортни организации, ако дадатъ доказателство за своя национализмъ и си поставятъ задачи, които не изключватъ патриотическото и социално възпитание на членоветъ имъ.

Централната комисия по фи-

зическото възпитание си поставя за цель: 1) да запознае чрезъ леснодостъпни екскурзии работниците съ хубоститъ на родната страна и вдъхне обичъ къмъ нея; 2) издава брошури и фотографии, въ които сж описани и снети природнитъ хубости на Италия; 3) изучава и разрешава всички въпроси по екскурзиитъ; 4) координира дейността на всички мѣстни организации; 5) разрешава въ качеството си на арбитръ всички спорове между сдруженията и 6) насърчава, улеснява и координира дейността на спортнитъ организации.

Централната комисия по артистическото възпитание има 4 секции: драматическо изкуство, музика, кино и радио. Драматическата секция си поставя за цель създаването на любителски театрални дружества, които снабдява съ необходимия инвентаръ. Музикалната секция поставена подъ ръководството на прочути артистични сили даде изумителни резултати. Киното е мощно средство за пропаганда, просвѣта и развлѣчение. Членоветъ на Dopolavogo се ползватъ съ известно намаление въ такситъ при използване радиото.

Централната комисия по образованието има за задача да открива вечерни курсове за общо образование, народни университети, курсове, които подготвятъ за изпити работниците и служащитъ, курсове по стенография, машинописъ и чужди езици, курсове за неграмотни; да организира посещения на музеи, галерии, паметници, работилници, фабрики, приста-

*) Въ административно отношение Италия е раздѣлена на 69 провинции.

нища и пр. Тази комисия чрезъ вечерни и недѣлни курсове се грижи за професионалното образование на работниците и служащите.

Комисията по подпомагането си поставя редъ социални задачи относно жилищата, градинитѣ, храненето и хигиената на работниците. Изхождайки отъ принципа за децентрализацията на индустриалнитѣ градове Dopolavogo пропагандира постройката на хигиенични и евтини работнически жилища. Dopolavogo счита, че зелената и цѣлѣта биха внесли въ работническитѣ жилища и неприветни работнически квартали красота и радостъ. Отъ особено значение за работническата класа сж всички инициативи отъ областта на работническата хигиена. Членоветѣ на доплавовисткитѣ организации се лѣкуватъ въ много болници съ намалени такси. Службата по подпомагането се раздѣля на две различни по задача секции: 1) секция по общественото подпомагане и 2) секция по хигиено-санитарното подпомагане.

Секцията по социалното подпомагане се занимава съ проблема относно жилището консумацията, осигуровката на работниците, на които дава сжщо необходимитѣ сведения и съвети. Секцията за хигиенно-санитарното подпомагане пропагандира за повече хигиена, отпушане помощи на заболѣли работници, привлича въ редоветѣ на Dopolavogo сжществующитѣ организации за публично подпомагане, изпраща болни по минерални бани, курорти и пр.

Комисията по пропагандата дава публиченъ характеръ на подетитѣ акции, а комисията по пресата издава съобщения по дейността на Dopolavogo и редактира официалния органъ на дирекцията.

Dopolavogo има своитѣ привърженици между всички категории отъ работническата класа. Особени успѣхи този институтъ за рационалното организиране на свободното време на работниците регистрира, обаче, въ голѣмитѣ индустриални предприятия. Почти всѣко търговско и индустриално предприятие въ Италия организира за своитѣ работници било библиотека съ читалня, или малък театъръ, било спортно игрище или най-после нѣкоя гимнастическа зала. Не малко предприятия поддържатъ и курсове за общо и професионално образование. Не трѣбва да се игнориратъ усилията на Dopolavogo да подобри живота на работниците и условията, при които тѣ работятъ, като пропагандира всрѣдъ господаритѣ постройката на работнически жилища, фабрични ресторанти и магазини, спестовни каси и др. Нека да забележимъ, че много господари схванаха значението на социалната реформа на Dopolavogo и развиа похвални усилия за смекчаване на суровия фабриченъ режимъ. И наистина, националното дѣло на Dopolavogo не би ли изиграло ролята на помирителъ между тия две враждебно настроени социални класи?

Нашето изложение би страдало отъ непълнота, обаче, ако

не свържемъ движението на Dopolavogo съ проблема за научната организация на труда, която не би могла да отрече значението на личния факторъ въ производството. Не може да се мисли, че максимални резултати въ производството може да се постигнатъ само съ техническитъ постижения въ предприятието. Личнитъ качества на работника, неговото прилежание и интелигентностъ, неговото духовно състояние на класово сътрудничество или умраза сж желѣзнитъ рамки за възможноститъ на научната организация на труда.

Схващайки значението на човѣшката личностъ за рационализацията на труда, ние ще оценимъ правилно дѣлото на Dopolavogo въ областта професионалното и техническо образование, както и всички други негови инициативи отъ социално естество. Повишение производителността на труда и неговото рационализиране е проблемъ, който подлежи на разрешение не само отъ незначителния брой на организаторитъ а и отъ граматната маса на трудящитъ се, които трѣбва да бждатъ технически подготвени и психологически настроени за тази реформа.

Дополавористкото движение регистрира не по-малкъ успѣхъ и всрѣдъ държавнитъ чиновници (администрация, желѣзници, пощи и телеграфи, държавни монополи и пр.) Икономическата и социална дейностъ на дополавористкитъ организации на държавнитъ чиновници се обуславя отъ специфичнитъ интереси на членоветъ имъ.

Особено внимание заслужа-

ватъ дополавористкитъ организации на чиновниците отъ желѣзницитъ, пощитъ и телеграфитъ.

Изпълнението програмата на дополавористката организация на желѣзопѣжнитъ чиновници е повѣрена на редъ секции: секция за социално, семейно и хигиенично подпомагане; аграрна секция; възпитателна секция; спортна секция.

Дополавористката организация на чиновниците отъ пощитъ и телеграфитъ устройва курсове по общо и професионално образование, домашна икономия, конферанси, любителски театрални групи и екскурзии.

Най-нова креация се явява дополавористката организация на чиновниците отъ държавнитъ монополи.

Изправенъ предъ великото дѣло на Dopolavogo, безпристрастниятъ изследователъ остава изуменъ отъ граматната творческа дейностъ на този институтъ за национално, социално, културно и физическо възпитание на работническата класа.

Контролтъ на държавата върху дейността на Dopolavogo не носи елементи на насилиято. Подпомаганата отъ държавата и правилно направлявана отъ нея — Dopolavogo се превръща въ мощенъ факторъ за социалния прогресъ.

Dopolavogo не остана въ границитъ на Италия. Италианскитъ делегати дадоха на това движение интернационаленъ характеръ въ Интернационалната конференция на труда въ 1924 г.

Какво направихме ние въ нашата малка страна, за да изтрѣгнемъ работниците отъ порока, партийнитъ клубове и класовата умраза?

АГРАРНАТА ПОЛИТИКА НА ФАШИСТИТЪ.

отъ Ив. х. Желъзковъ.

Въпреки усиленото темпо съ което върви индустриализацията на Италия, земеделието все пакъ си остава главното занятие на италианския народъ. Нему предстои трудната задача да изхранва все повече и повече нарастващото население на Италия при възможното намаление на вноса, което, безспорно, би премахнало, станалия вече традиционенъ, дефицитъ въ платежниятъ балансъ.

Войната нанесе голъми опустошения върху италианското земеделие, отнемайки отъ него работната ръка и добитъка, тя спря и върна години назадъ неговото развитие. Следъ военното време, обаче, наместо да го засили, донесе нови спирания.

Обезценяването на лиретата, а най-вече създаването на една доста внушителна група отъ нови капиталисти, доведе до една ненормална търговия съ земитъ, която допринесе не малко нѣщо за разстройството на земеделието. Като прибавимъ къмъ това и силната комунистическа пропаганда, която прониквайки въ селата, се силеше да разбунтува селския народъ, най-здравия елементъ на всѣка една нация, картината, която представляваше италианското земеделие ще стане пълна.

При тая печална действителностъ, въ която се намираше италианското земеделие, фашисткото правителство, веднага следъ похода къмъ Римъ,

даде на своята политическа акция земедѣлска насока, земедѣлието бѣ поставено въ една дотолкова благоприятствувана обстановка, че съ положителностъ може да се смѣтне, какво постижението въ това направление се дължи въ своитѣ 70%, на държавната политика и помощъ и само 30% бѣ дѣло на личната инициатива, която всегати, намѣрила добра почва за работа, също така даде неочаквани резултати.

Бѣше необходимо, обаче, преди всичко да се успокои страната и да се наложи миръ между класитѣ, изтощени, достатъчно вече, отъ непримиримитѣ борби, които отъ вѣкове насамъ сѣ водили помежду си. Тая, безспорно тежка, задача бѣ постигната отъ фашиститѣ, които въ това направление проявиха завидна енергия.

За постигането на тая целъ бѣха необходими голѣми реформи.

„Азъ искамъ италианската земя да дава хлѣбъ на всички италианци“ — обичаше да повтаря Мусолини. Тия думи, които въ началото звучаха много самонадеяно, понеже е почти невъзможно 42 мил. народъ да се изхранва отъ 30 милиона хектара земя, когато бѣха повторени при раздаването на наградитѣ при четвъртия конкурсъ за насърчаването на земедѣлието въ Римъ 15.XII.1928 г. всички започнаха да върватъ въ осъществяването на това

„чудо“. Докато въ 1922 г. суровата стойност на земеделските продукти се изчисляваше на 200 мил. златни лирети тя се покачи на 500 мил. златни лирети за 1928 г.

За да се реализира тоя планъ, на първо време бѣше необходимо да се спре приливътъ отъ селото къмъ града, който, приливъ, засилваше извънредно много индустрията, което споредъ фашистите не е много желателно за Италия, понеже тя нѣма суровитѣ материали за една голѣма индустрия. Затова пътя споредъ фашистите бѣ ясно очертанъ — той се заключаваше въ пълното фаворизиране на земеделското производство, чрезъ жертви на държавния бюджетъ и намесата на държавата на всѣкжде кждето тя можеше да подкрепи или издигне нѣкоя инициатива.

Смѣтайки частната собственостъ като националенъ капиталъ съ публична функция, фашизма се обяви срѣщу всѣка аграрна реформа, която би ограничила последната.

Фашизма си зададе за реализиране две задачи Bonificatia Integrale т. е. увеличението на обработваемата площъ и Bonificatia del grano т. е. увеличаването на производството на едиинца площъ.

Срещу крещящитѣ нужди на земеделското стопанство се действува като се облекчаватъ данъцитѣ, намаляватъ се ценитѣ на искусствениѣ торове, намаляватъ се наднищитѣ, отпускатъ се кредити (450 мил. лирети краткосроченъ и 350 мил. лирети дългосроченъ) пови-

шаватъ се вноснитѣ мита на земеделскитѣ продукти и пр.

Както вече казахме Bonificatia integrale си е поставила за задача да увеличи обработваемата площъ. Не може да се отрече, че това бѣ една отъ задачитѣ и на предшествувашитѣ фашизма правителства. Но именно чрезъ сравняването на това, което тѣ направиха и онова, което фашистите извършиха въ продължение само на 9 години може да изпъкне голѣмата заслуга на фашизма въ тая областъ. Общата сума изразходвана за воднитѣ бонификации възлиза на единъ милиардъ сто шестедесетъ и седемъ милиона златни лирети отъ които 470 мил. се отнасятъ до периода 1870—1922 г., а останалитѣ 707 милионъ се отнасятъ до първитѣ 9 години на фашиското строителство, което представлява повече отъ 60% отъ разходитѣ за работитѣ извършвани презъ последнитѣ 50 години. Освенъ това отъ 1922 до 1932 год. сж били субсидирани отъ държавата въ различни размѣри, работи за земеделското подобрене на частни инициативи на една обща сума отъ около 1 милиардъ лирети.

Втората задача, както вече казахме, си бѣ поставила за цель увеличението на плодородието на едиинца площъ. Началото на постигането на тая задача бѣ ознаменувана съ възвестената отъ Дучето въ заседанието на камарата на 20. VI. 1925 „Борба за жито“.

„Борбата за жито“ бѣ построена върху основната предпоставка да не се разпростира площъта, предназначена за тая цель

понеже тая последната и безъ тава бѣ заела вече малко пригодни за целта терени, а да увеличи годишното производство, чрезъ всички мероприятия, що техниката подсказва и научниятъ опитъ дава на разположение на земеделците. Въ това отношение Италия до 1925 г. бѣ много зле поставена, тя заемаше 11 до 13 мѣсто въ международнитѣ конкурси; това се дължеше най-вече на климатическитѣ и почвени условия, но наредъ съ това и на назадничивостта на селското население. Нещо, което започна да се прилага съ въвеждането на института „Дорожавого“.

Постиженията въ тая област бѣха такива, че накарала да заемѣятъ много отъ уститѣ, които очанааха провалянето на фашизма въ това направление.

Мъчнотинитѣ, които се срещнаха въ тая област бѣха огромни, но тѣ се строшиха въ гранитното упорство и непоколебима вѣра въ успѣха, и тоя последния на закѣсна да дойде.

Докато преди войната добива на жито бѣ около 48—49 милиона квинтала за първитѣ 6 години (925—931) той достигна до 62 милиона квинтала или 13 милиона квинтала (26%) повече отъ предвоенния периодъ.

Значението на тия цифри може да се оцени, като се вземе предвидъ голѣмия шумъ,

който дигатъ болшевицитѣ въ Русия, когато достигнатъ нѣкоя отъ довоеннитѣ цифри.

Производството на декаръ средно въ последнитѣ години се движи отъ 210 кгр. въ Емилия и Венето, 260 кгр. въ Ломбардия, за да достигне до грамадната цифра 600 кгр. въ нѣкои области на северна Италия. Тия цифри показватъ своята истинска стойностъ като се съпоставятъ съ производството на декаръ у насъ което при най-благоприятни условия достига до максимумъ 180 кгр.

Всичко това се отрази много благоприятно и върху търговския балансъ защото 7/8 отъ обща нужда се задоволяваше отъ мѣстното производство. (7 мил. производство 8 милиона кгр. консомативна нужда презъ 1927 година).

Въ грандиозниятъ планъ за повдигане на общото стопанство индустрията и търговията заематъ второ мѣсто. Това още единъ пътъ подчертава нашето твърдение, че фашисткото правителство е заангажирало всичкитѣ си разполагаеми средства за повдигане на земеделското стопанство. Правителството прибѣгва къмъ крути мѣрки срещу бѣгството отъ ралото. Една отъ тия мѣрки е забраната да се откриватъ нови фабрики въ градове съ по-малко отъ 20 хиляди жители.

СТОПАНСКАТА КРИЗА И БЪЛГАРИЯ

отъ К. Боголюбовъ

Твърде сериознитѣ причини, съ които съвременната икономична мисль се стреми да обясни произхода и развитието на днешната, свѣтвна стопанска депресия, могатъ спокойно да бждатъ отнесени къмъ цѣлия комплексъ специфични първоизточници на болѣзнено изживяваната стопанска дисхармония въ България. Указание за вѣрността на това предложение е повсемѣстния характеръ и острота на съвременната криза, която не изключва отъ своето засягане нито едно народно стопанство. Този икономически фактъ, следователно, достатъчно силно доказва възможността отъ едно приобщаване и уеднаквяване на първопричинитѣ при обяснението характера на свѣтвната криза и схематизирания пътъ за освобождението на България отъ нейната непосилностъ.

Поставили за обектъ на настоящата статия конспективно изложение на последнитѣ два въпроса, методологически и аналитически, ние ще ги раздвоимъ за да има последователностъ въ скромнитѣ ни претенции за една задоволителна точностъ и вѣрно хвърлена свѣтлина.

Това, което трѣбва тукъ да се признае, е, че едностранчивото развитие на икономическия животъ отъ миналия вѣкъ тури първо основитѣ на настоящата криза. А това значи, че нейнитѣ заченки не трѣбва да се търсятъ въ голѣмата война и последвалитѣ я събития, а мно-

го време преди нея. Впечатленията отъ първото се обяснява съ обстоятелството, че войната я чувствително задълбочи и форсира. Та въ името на какво се води последната война? Не бѣше ли тя логически неизбежната последица отъ все повече изострящата се криза? Та нали проблемитѣ на кризата отъ преди войната станаха проблемъ на последната, а следъ нейното свършване—проблеми на свѣтвната криза!

Постиженията на чрезмѣрнитѣ технически усъвършенствования и осъществената огромна рационализация въ производственитѣ сръдства и методи, поставиха земледѣлското и индустриално производство да се развиватъ подъ знака на тѣхния чувствително увеличенъ капацитетъ. Резултатътъ отъ това характерно следвоенно явление — свърхпроизводството — бѣше материално и идейно подсилено отъ стремжитѣ на много държави къмъ възприемането на изключителната стопанска форма автаркията, която увеличаваща интензивитета на производствената дейностъ я насочва къмъ едно независимо съществуване.

Отъ друга страна, предъ модерния изборъ на сръдствата за увеличаване на производството израстна една малко предвиждана, но закономерна причина, която се горделиво изсмѣ надъ плиткитѣ равномѣтки на модернизиращитѣ се въ горния духъ държави и ги постави въ едно паническо по-

ложение. Това бѣше единъ сложенъ комплексъ отъ причини и следствия, началото на които не се подозираше, а края не се виждаше.

Отзвукъ отъ крайната рационализация на производството бѣше предопредѣлящата се отъ нея армия на безработни и тѣхното безпримѣрно бързо обединяване и пролетаризиране. Войната, още повече нейнитѣ катастрофални последици форсираха темпа на този общественоразложителенъ процесъ, като намалиха покупателната мощъ на едно грамадно число консуматори на Далечния изтокъ и Новия свѣтъ: отрупаха съ безчетни репарационни и други тяжести победенитѣ народи, които бѣха предварително разклатени въ своя вътрешенъ финансовъ и политически stabilitetъ.

Господстващото икономическо равновесие и затишие до голѣмата война бѣше нарушено. Изникнаха нови държави и държавици; Русия се болшевизира и се откъсна отъ свѣта. Други държави бѣха жестоко изрѣзани по географическата карта и се хвърлиха въ немилостъ. Заедно съ туй държавитѣ, чрезъ изкуствени мѣрки за опазване на националното си производство, разнебитиха свѣтовния стокъвъ и париченъ обмѣнъ. Пазаритѣ се коренно видоизмѣниха: едни се замѣстиха съ други, а трети напълно изчезнаха.

Тия общи причини, съ които се характеризира произхода, развитието и формитѣ на повсемѣстната криза и които въ поедритѣ си линии сж идентични

за повечето държави, иматъ опредѣляющъ характеръ и върху стопанската криза въ България. Така че, за да не изпадне въ повторение при разглеждането ѝ, специално за България, това, върху което ще спремъ нашето внимание ще бѣде установяването на нейнитѣ специфични локални причини.

България е аграрна страна и като такава тя изпитва кризата повече върху организацията на своето земледѣлие и земледѣлското си производство, отколкото върху другитѣ отрасли на стопанския си животъ. И затова симптомитѣ и формитѣ на кризата се покриватъ съ характерното катастрофално спадане и обезценяване на земледѣлскитѣ артикули, основнитѣ причини за което се коренятъ въ органическитѣ недѣзи на българското селско стопанство. Независимо отъ това, между забележително бързия растежъ на българското селско население и териториалнитѣ намаления на Българското Царство съществува една обратно пропорционална връзка, която е сжщо едно неизгодно положение въ организацията на българското стопанство. При това трѣбва съ съжаление да се признае, че нашето земледѣлие е малко рентабилно, за да не кажемъ нерентабилно. Въпрѣки чувствителното увеличение площта на обработваемата земя и порасналия добивъ на земледѣлскитѣ произведения положението на българското селячество става по-безнадеждно и критично. Защото нарушено е съответствието между ценитѣ на земледѣлскитѣ и индустри-

стриални артикули и защото това, което се добива сега, по стойност е много по-малко отъ това, което селянинътъ добиваше преди войната.

Селячеството обеднѣ; неговия доходъ слѣзе подъ този отъ преди войната; данъчното му бремѣ се увеличи, а заедно съ това и неговитѣ задължения.

Не останаха незасегнати и другитѣ работници и стопански субекти въ предѣлитѣ на България. Новоизмѣнитѣ се стопански условия поставиха най-силния отпечатъкъ на своята суровостъ върху челото на България, която, естествено е, ще трѣбва, приспособявайки се къмъ тѣхъ, да тръгне по новитѣ пѣтища на своето ориентирано творчество и напредъкъ.

А за да стане това, проблемитѣ на новото време, които сж проблеми на нова България и на младитѣ, обществено превъзпитани, граждански дисциплинирани, поколения трѣбва еднакво да вдъхновяватъ къмъ положителна творческа работа и учения, и работника, и търго-

веца, и занаятчията, и индустриалеца.

Тѣзи проблеми сж: излизането на България отъ тормозещата я стопанска криза, здравяването на нейнитѣ разстроени финансии, които ще донесатъ единъ стабилно уравновесенъ бюджетъ и една здрава непоколебима национална валута и заедно съ увеличаването на нейното производство да се открие едно широко поле на нейната външна търговия.

Срѣдствата, съ които ще бжде въоръжена тази легална икономическо политическа борба, трѣва да бждатъ дневния катехизисъ на всѣки честенъ и добъръ българинъ. А тѣ сж освобождението на България отъ плащането на всички репарационни дългове и намаляването на всички други обществени външни задължения, унищожението или премахването на всички изкуствени ограничения и митнически баристри и създаването на улеснения и преференциални тарифи, засягащи главнитѣ износни артикули на България.

ПЪТЯ НА БЪЛГАРСКАТА МЛАДЕЖЪ

отъ Каменъ Николовъ

Много проблеми вълнуватъ днесъ обществото и много опасности застрашаватъ спокойното съществуване на българското племе, но като проблемъ надъ проблемитѣ и опасностъ надъ опасноститѣ азъ поставямъ проблема на младежъта.

Нашата просвѣтна политика до сега бѣше нагодена за це-

литѣ и необходимоститѣ на една Велика, на една обединена България и имаше за цель да създаде и подготви необходимия ръководенъ кадъръ за това. Обаче, настѣпилитѣ една следъ друга две национални катастрофи, за честь на българския народъ, не военни, а дипломатически, орѣзаха България и я свиха въ едни тѣсни

границы, въ които смѣтаха, че ще се задуши. Но... за голѣмо съжаление тѣ не предвидѣха грамадната съпротивителна сила на нашия народъ и не взеха предъ видъ неговото горѣщо желание да живѣе като такъвъ.

По този начинъ цѣлиятъ този интелектуаленъ кадъръ, готовъ за други времена и обстановки, се намѣри безпомощенъ въ центра на политическия водовъртежъ следъ войнитѣ. И лишенъ отъ други възможности за животъ, освенъ тѣзи, които му се предлагаха отъ партийнитѣ агитатори, той се пусна стрѣвно въ борбата за... по-добри мѣста на държавна трапеза. Не отричамъ, че въ основата на всѣка една борба лежи материалната подбуда, обаче, смѣтамъ, че тази подбуда трѣбва да бѣде отъ общественъ, а не отъ лично-егоистиченъ мащабъ.

Какво гарантира при настоящия редъ на нѣщата у насъ, на този младежъ службогонецъ, че ако днесъ той временно е добре „настаненъ“, утре сѣщо така ще бѣде добре, или, че неговото потомство ще бѣде добре? Неговиятъ методъ на действие не може ли да бѣде приложенъ и отъ други и той нѣма ли да се намѣри тогава на улицата по сѣщия начинъ по който се намѣрилъ на улицата и неговия предшественикъ? Очевидно, да! И затова днесъ младежътъ, не по пѣтя на личното, тѣсно личното индивидуално „нареждане“ трѣбва да върви и не презъ едностранчивата призма на временното ще трѣбва да пречупва общесте-

нитѣ борби.

Въпрѣки, че у насъ вече отдавна нуждата отъ общи интелектуални сили е напълно задоволена и дори има излишѣци, училищата упорито продължаватъ всѣка година да изхвърлятъ съ хиляди интелегентни младежи, които горятъ отъ желанието часъ по-скоро да се хвърлятъ въ живота и да дадатъ силитѣ и способноститѣ си за своето лично и за общественото благоденствие. Излизатъ тия младежи отъ училищата и университетитѣ съ пламъкъ въ душата, готови на жертва и подвигъ. Но уви! Още първитѣ стѣпки въ живота угасятъ пламъка, пречупватъ подвига. Младежътъ не може да намѣри работа! Започва се едно безконѣчно тичане изъ канцеларии и учреждения, едно постоянно разтакане, едно постоянно преминаване отъ надежда къмъ разочарование. И всѣки залѣкъ вече въ бащината къща отъ сега нататѣкъ пресѣда, всѣки часъ въ родителския домъ е мжка, всяка мълчалива среща, съ бащинитѣ въпросителни очи, е рана.

И този младежъ почва бързо да върви отъ недоволство къмъ отчаяние, къмъ умраза, къмъ бунтъ!

А днесъ безработната интелектуална армия е много поголъма отъ физическата.

Даватъ ли си смѣтка нашитѣ управници какви опасности се криятъ въ това? И какво правятъ за парирането на това зло?

Партизанската система днесъ само залѣгва съ служби без-

работните младежи. Но нима могат да се настанят на държавна служба всички безработни? Разбира се, че не. Ще бждат настанени само или най-приближените или най-удобните за партийните величия. А тъй като мѣстата сж много ограничени, а кандидатите извънредно много, то за заемането на една служба се започва едно страшно чупене на младите съвести и воли, едно безкрайно морално падение!

И по този начинъ бждацето на България, нейната бойна младежъ, се погубва, се смачква, се обезличава отъ партизанщината, кждето цензътъ е „партийниятъ паспортъ“! Срещу това зло, трѣбва да се нададе викъ! Срѣщу това зло, трѣбва да се реагира най-енергично! Срѣщу това зло, трѣбва да се поведе открита и смѣла борба! Предъ българския народъ стоятъ по-големи задачи. Предъ българския народъ стоятъ свѣтли бждни дни.

Но той може да бжде поведенъ само отъ едно здраво, гордо, доблестно и самоотвержено поколѣние, а не отъ безхарактерни мекотѣли, които се плашатъ отъ пламъците на една благородна борба!

На българското племе сж потребни мжже, а не баби; воли — а не малодушия!

Българската бойна младежъ нѣма защо да се залгва по-

диръ разните партизански обѣщания и красноречия. Тя трѣбва да знае, че ще намѣри плащмененъ на своя трудъ, на своите способности и ще изсипе съкровищата на своя духъ въ общонародната съкровищница — само когато се раздвижи нашия стопански живогъ, когато навсѣкжде изъ фабриките загърмятъ машините, когато изъ пристанищата запищатъ сирените на параходите, когато изъ работилниците закѣнти чука на занаятчията и когато изъ плодородните полета на родната земя пакъ се чуе волната пѣсень на жетварката!

А това може да стане само при единъ новъ режимъ на редъ, дисциплина и компетентност, на трудъ, съзнание и воля. При единъ режимъ, който ще има за целъ не да дълбае, а да запълня пропастите; не да изостря, а да претглява различията между класите. При единъ режимъ, който ще постави надъ всички и надъ всичко нацията, и който нѣма да позволи щото при планини отъ блага едни да умиратъ отъ преяждане, а други отъ недояждане!

Фашистка Италия е живъ примеръ за това! Тамъ едно младо поколѣние отъ волеви мжже възкреси едно старо величие!

Защо българската младежъ да не тръгне по пътя на италианската и да не направи това, което тя направи?

— Да възкреси Древна Обединена България?

Защо?

НАЦИОНАЛИЗМЪТЪ ВЪ УЧИЛИЩЕТО И НАШЕТО УЧИТЕЛСТВО.

отъ Ст. Жековъ.

Преживяваме една морална криза, изразена въ раздроблението на голѣма частъ отъ народа ни въ множество партии, повечето отъ които дори и не се стремятъ вече да маскиратъ целитѣ, които осмислюватъ за самитѣ тѣхъ съществуванетоъ имъ. Близки тѣхни цели сж заграбването на колкото може повече държавна властъ, а по-далечнитѣ — да се превърне заграбената държавна властъ въ щитъ, задъ който да се насищатъ чудовишно егоистични интереси на партии, партизани и партийни водачи. Благодарение на държава и народъ, отечественно благо, висши национални интереси, това е само хубава външна украса, или за тѣхъ се има грижи само доколкото това е необходимо за да се удържи здраво заграбения щитъ — властѣта. Основниятъ принципъ си остава: плячката на победителя.

А измамената държава?

Държавата прогива отъ това, линѣе и все повече се подава на разрушителното действие на чуждитѣ домогвания.

Но ето има и радостни сигнали.

Въ мрака на тая действителностъ, лжчѣтъ, който събужда въ душитѣ борчески сили, това е здравия мощенъ националенъ духъ, съ който се издигатъ, идатъ подрастващитѣ наши поколения. Това е новата жизнена струя, която иде да се влѣе въ изнурения, но живавъ народенъ организъмъ и да възроди гаснещата вѣра.

Това е настѣплението на българското училище.

Свято и истински благородно е дѣлото на българския родолюбивъ учителъ, който въпрѣки мжнотиитѣ, създавани отъ всички страни, а сжщо и отъ горе, съ твърдостъ и вѣра държи високо въ своята дейностъ фара на любовѣта къмъ народъ и отечество, подготвя и дава на родината любящи я и готови да ѝ служатъ съ честъ и самоотвержение граждани. Дѣлото на родолюбивия възпитателъ е съ това още по-велико, че пѣтътъ за развитието на националната идея въ училището е задръстенъ въ трънитѣ на извращения болшевишки космополитизъмъ. Тия препятствия за националната идея въ училището бѣха напоследъкъ хвърлени и въ една особено зловеща свѣтлина отъ факта на забраната за ученицитѣ да носятъ на гърдитѣ си знака на българското национално знаме. Непринудено поставенъ и носенъ, този знакъ изразява ентусиазма, който разпалва въ младитѣ сърдца идеята за тѣхното отечество и готовността да му служатъ честно и съ любовъ. Този знакъ на гърдитѣ на млада България е знакъ на гордостъ на учителството, честно изпълняващо закона за просвѣтата, повеляващъ възпитаване младежѣта въ любовъ къмъ Родината, а следователно и силата на българската национална държава, е забраненъ. По-рано имаше отдѣлни случаи, когато учители отъ срѣднитѣ училища забраняваха на своитѣ ученици да носятъ националния знакъ, но това бѣше лесно обяснимо, защото тѣзи е-

динични учители сж известни на обществото комунисти, отъ които, освенъ зло, нищо друго за училищното дѣло не е могло да се очаква. Но сега забраната е вече отъ горе—отъ правителството.

Запитахъ единъ директоръ на гимназия. Мотивътъ билъ: понеже всрѣдъ ученицитѣ имало вече много комунисти, на които не могло да се разреши да носятъ комунистически значки, то, за да не се дразнятъ тѣ и да настѣпѣло спокойствие въ училището наложено се забраняването и на националния знакъ на ученицитѣ националисти. Признаватъ се, значи, комунистичкото като страна въ училището, която е добила вече известни права и на която дори отъ правителството се оказва едно нежно внимание—да не се дразнятъ. Ставатъ тѣ, значи, равноправенъ контрагентъ въ училището, наравно съ националистичкото. Тая отстъпка, дадена на комунистичкото въ борбата имъ съ националната идея и въ реда на сжщата, неминуемо предполага действие на единъ арбитъръ въ тази борба. Изглежда, че въ роли на арбитри сж влѣзли самитѣ управници. Управниците, обаче, на национална България сж национални държавници и национални вождове въ всички борби на нацията; тѣ сж поставени на тия постове отъ народа да бждатъ борци, движени единствено най-чиста любовъ къмъ държавата и нейнитѣ идеали. Минали, обаче, въ положението на арбитри между държавата и нейнитѣ врагове, не означава ли това, че всрѣдъ борбата тѣ сж напуснали своитѣ постове на водачи, за да взематъ позата на арбитри? Казвамъ по-

зата, защото е несъвместимо да бждешъ едновременно водачъ въ една борба и арбитъръ между себе си и своя смъртенъ врагъ.

Не може тукъ никой да бжде заблуденъ, че се върши нѣкаква гениална политика на успокояване на училището. Не на успокояване, а типична политика е това на поражество, изискваща отказване отъ всѣка съпротива срещу домогванията на врага. Съ такава политика нашитѣ управници могатъ да стигнатъ само тамъ, където стигна Керенски въ Русия. Мотивировката не ще заблуди никого, защото за всѣкого въ тая страна е ясно, че болшевишката напасть може да се победи не съ отстъпки, които ще я засилятъ, а само съ пълното ѝ разстройство и изкореняване.

Да не се дразнѣли комунистичкото! Следвайки този методъ на успокояване ще трѣбва да се свалятъ отъ стеницитѣ на училището и всичкитѣ ликове на нашитѣ национални герои, понеже нѣма окаяни тамъ ликоветѣ на Карлъ Марксъ, Ленинъ, Сталинъ. Че само училището ли има нужда отъ успокояване? Нужно е то и за живота на страната въобще; ще трѣбва значи да очакваме забраняването и свалянето на националнитѣ флагове отъ домоветѣ и учреденията. И колко още други успокоителни за комунистичкото разпореждания можемъ да дочакаме, ако не дай, Боже, управниците да решатъ да останатъ последователни въ действията си.

Партизанщината и дори партийността, дългъ ви е да забраните, но националното чувство никой нѣма право да за-

брани на българското училище. Борбата съ комунизма не е партийна, а държавна борба за съществуване на нацията. Не може следователно, подъ предлогъ на забраняване партизанството да се гони националното чувство. Нѣма и споръ, че е добре ученицитѣ да си гледатъ уроцитѣ да не харчатъ времето и силитѣ си въ борби, но веднажъ вратитѣ на училището отворени за комунистическиятъ утопии и пропаганда, то борбата е наложена и тя не може и не бива да спре върху единъ успѣхъ на врага, зарегистриранъ съ една министерска заповѣдъ въ смисълъ: по-неже комуниститѣ се дразнели, то националиститѣ да свалятъ и свиятъ своитѣ знамена! Борбата наложена на училището отъ вънъ, трѣбва да се води по законитѣ на всѣка борба и желаното успокоение може да настѣпи само следъ цѣлото тържество на националната идея. Новиятъ министъръ на просвѣтата има дългъ да ускори часъ по-скоро това тържество и осигури необходимото успокояване на училището, като изхвърли задъ неговитѣ стени всички агенти на болшеvizма и поражение. Единствено на тая база може да се работи за успокояване на училището и на страната въобще.

Факта на забраняване на националния флагъ въ българското училище, съпоставенъ съ създадениятъ въ него не съвсемъ ненадейно за висшата просвѣтна управа нежелани условия за борби, има своята особена обществено-политическа сила и своето зло възпитателно значение. Незначителенъ на

видъ, този фактъ е знамение на времето. Спрѣхме на него да посочиме задрѣстениятъ и трудни пѣтица, презъ които следва развитието на националната идея въ училището. Ако все пакъ тая идея успѣва, това се дължи само на честния и упоритъ трудъ на недохранения, недооблѣчения, на оставения по 3 и 4 месеци безъ заплата български учителъ.

Борейки се неуморно съ утопийтъ, които влизатъ въ училището, за да омотаятъ неукрепналитѣ още души на българскитѣ деца и юноши, нашитѣ учители укрепяватъ въ-рата ни въ силата и победата на народния разумъ. Развивайки интелектуалнитѣ и морални сили на страната ни, съ своя упоритъ трудъ — защото процесътъ на умственото и морално обогатяване е бавенъ и труденъ, тѣ работятъ за България.

Спасителниятъ идеализмъ и разпалениятъ хубави чувства къмъ България, съ които настѣпва къмъ живота младото поколѣние, сѣ указание, че учителството ни въ своето си мнозинство, е на висотата на голѣмитѣ задачи, които преживяваниятъ моментъ възлага на българската просвѣта и че учителството схваща добре, какво страната днесъ не се нуждае отъ дипломирани само хора, които съ студень егоизмъ ще търсятъ само права въ своитѣ дипломи, — годни за партизанство, или болшеvizмъ, но че наопаки, като никой другъ пѣтъ днесъ родината има най-на-сѣща нужда отъ силни характерни, истински образовани, честни и любящи я горещо синове-служители.

Най-сжпоценъ подвигъ предъ олтаря на отечеството извършва българскиятъ учитель, който

е сложилъ центъра на тежестъта на своята дейность въ тая именно възродителна посока.

ПРЕЗЪ КРАЙЧЕЦА НА ЗАВЕСАТА.

отъ Бранникъ.

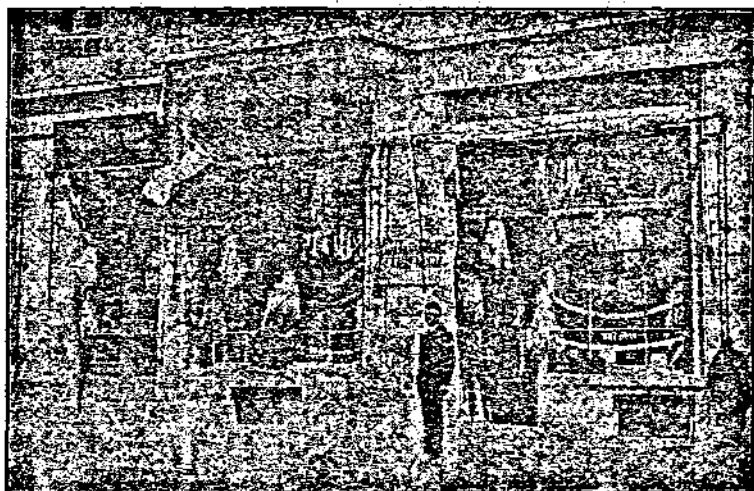
Декемврийскиятъ брой на органа на В.М.Р.О. „Свобода или смъртъ“ ни донесе още едно ново доказателство за пълкленото дѣло на комунистите. Въ тоя брой на вестника въ факсимиле сж печатани показанията на С. Кавракировъ, частъ отъ които ние дословно предаваме, за да осветлимъ нашитѣ читатели по дейността на московскитѣ агенти во главе съ 31 народни представители на Р.П.

„Инструкциитѣ, които получавахме отъ чужбина чрезъ Григоръ бѣха въ сжщия смисълъ. Нашитѣ отношения къмъ дветѣ враждуващи страни на В.М.Р.О. бѣше еднакво. Ние ги третирахме като фашисти отъ алиянието, на които трѣбваше да се освободи македонската емиграция и да се възпитава последната въ националъ-революционенъ духъ за единна борба съ работницитѣ. Но нашитѣ главни атаки бѣха насочени срѣщу Иванъ Михайловъ по простата причина, че около него застанаха почти всички революционни сили на В.М.Р.О. както и македонската емиграция. Той трѣбваше да се дискредитира въ всички македонски срѣди, като се използватъ косвено самитѣ протогеровисти и онова, което ставаше между враждуващитѣ срѣди. Въ това отношение ние успѣшно

манипулирахме съ лозунга „долу убийствата“, което правеше силно впечатление, както на македонската емиграция, така и на българското общество и на външния свѣтъ. Групата на Протогеровиститѣ мина презъ различни колебания, следъ като тя остана изолирана въ конгреситѣ на македонскитѣ братства и особено следъ несполучливитѣ експедици въ Петричко, тя погърси подкрепата на българскитѣ буржуазни срѣди разчитайки особено на фашисткия кръгъ „Лжчъ“, който навремето издаваше едноимененъ в-къ. Но още отъ тогава не липсваха опити отъ страна на П. Шандановъ да влезне въ връзка съ комунистическата партия и хората на В. М. Р. О. (обединена). Ние се държахме резервирано, защото Протогеровиститѣ, поддържаха и намираха подкрепа въ фашисткитѣ срѣди въ България, сами изповѣдваха подобна идеология, а отъ друга страна за нѣкои отъ тѣхъ се твърдеше, че поддържатъ връзка съ сърбитѣ . . .“

Това смѣтаме достатъчно за сега, ако стане нужда ще посочимъ и други документи за дейността на московскитѣ агенти всрѣдъ разнитѣ националистически и емигрантски организации.

! Умному мало довлѣтъ.

1-ВА ВАРНЕНСКА РЕСНАРСКА РАБОТИЛНИЦА
на

Христо К. Петковъ

Варна, ул. Царъ Борисъ 16

Изработва всички видове ресни за мебели, за маси и кре-
вати, пердета, за абажури, разни шнуrowe и ширити за ме-
бели, портрети, абажури, комплекти пискули за хавлии и др.
Триколоворни ленти за юнаци и колоездачи, пожарникарски
пагопи, платнени коланчета. Продажба на преди, памуци,
конци за бродерия Д. М. С. и за шевъ „Синджиръ“ марка,
американски машини за транспиранти и акуратното имъ пос-
тавяне по домоветеъ.

Приемагъ се поръчки за всичко за Варна и провинцията на
едро и дребно.

Ц Е Н И У М Ъ Р Е Н И .

Българи,

абонирайте се за бойния органъ на Българската Националис-
тическа Младежъ

В-къ „Преломъ“

Едничкия безпартиенъ младежки вестникъ и вѣренъ изрази-
тель на чувствата и настроението на българската младежъ.
Год. абонаментъ 30 лв. Отдѣленъ брой 2 лева

Адресъ: София — „Криволанъ“ 11.

ТЕКСТИЛЪ

Анон. дружество за памучно прядачество и тъкачество

ВАРНА

Капиталъ лв. 30,000,000 напълно внесенъ

ПРЕДЛАГА:

Платна български бѣлени и небѣлени.
Оксфорди, цвѣтни аладжи, докуми и др.

Производство на собственитѣ му
тъкачни фабрики въ Варна

Телефони: 332 и 170 За телеграми: „ТЕКСТИЛЪ“

КЪНЧО ПЕТРОВЪ

Желѣзарски и бояджийски стоки.
Дървенъ материалъ за каруци.

ПРЕДСТАВИТЕЛЪ

на вѣглища за ковачи, тухлари
и индустриалци и др.

РУСЕ, ул. „Николаевска“ № 57

За телеграми: Кънчо Петровъ Телефонъ № 143